

Boks 9.3. Udligningsreformen

Udligningsreformen bygger på forudsætninger, fremskrivninger og beregninger af blandt andet beskatningsgrundlag og befolkningssammensætning samt en vurdering af, hvor socialt udfordret kommunen er. I den sammenhæng har eksempelvis borgerens uddannelsesniveau og antal af beboere i almenne boliger en betydning.

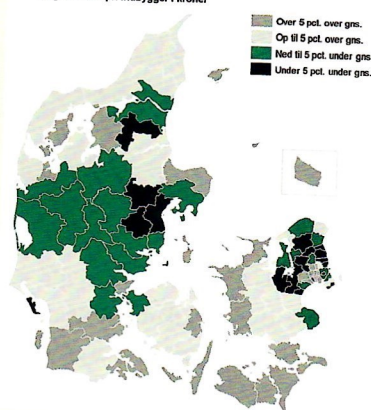
Overordnet set kan man sige, at udligningen skal sikre en nogenlunde ligelig offentlig service, uanset hvor man bor i Danmark. I 2021 vil udligningen flytte 92 milliarder kroner fra de rigeste til de fattigste kommuner. Den nye udligningsreforms væsentlige punkter er:

- Flere penge fra staten til kommunerne. I 2021 drejer det sig om 6,5 milliarder kroner faldende til 5,5 milliarder kroner i de følgende år. I starten skal pengene især bruges til at afbøde ulemperne for de kommuner, som bliver ramt af den nye udligning. Samtidig fjernes et tilskud til de svage stillede kommuner på 3,5 milliarder kroner. Det vil sige at aftalen på lang sig flytter netto 2 milliarder kroner til borgernær velfærd.
- På skatteområdet sikres det, at de kommuner, som bliver ramt af udligningen med øgede udgifter, kan sætte skatten op svarende til disse udgifter uden at blive straffet (se boks 9.1). Desuden vil staten betale for, at kommuner med en skatteprocent på over 26,3 kan sætte skatten ned til 26,3 procent.
- Udlændingeuudligningen bliver sat ned fra 5,2 milliarder kroner til 2,6 milliarder kroner. Udlændingeuudligningen var i sin tid blevet indført, da kommuner med mange indvandrere ofte havde større sociale udgifter.
- Fattige kommuner i hovedstaden og yderkommuner – ikke mindst ø-kommuner – får et særligt tilskud på 2 milliarder kroner. 600 millioner kroner til hovedstaden og 1,4 milliarder kroner til yderkommunerne.
- Selskabsskatten bliver i fremtiden også en del af udligningen. Det var den ikke før. Det betyder, at

Beskatningsgrundlag pr. indbygger i kroner

Udgiftsbehov pr. indbygger i kroner

kommuner, hvor store virksomheder har til huse, skal sende en del af selskabsskatteprovenuet videre til andre kommuner.

Som sagt er udligningen en kæmpe maskine, som har mange smådele, der skrues på, og det kan derfor umiddelbart være svært at se, hvilken betydning den får for den enkelte kommune. Udligningen for den enkelte kommune efter reformen kan ses i den interaktive grafik her: <https://www.altinget.dk/arbejdsmarked/artikel/se-kortet-her-er-vinderne-og-ta-berne-af-den-nye-udligningsreform>. (Du kan også google "altinget udligning". Så kommer siden frem som den første).

Kilde: <https://www.dr.dk/nyheder/politik/forstaa-udligningsreformen-er-5-centrale-punkt>

Boks 9.4. Reaktionen fra borgmestere i udvalgte kommuner

Gribskov Kommune

Konservativ borgmester i Gribskov Kommune Anders Gerner Frost kalder i en pressemeddelelse tirsdag for "en sort dag for det kommunale Danmark".

"Det er en følelse af vrede og dyb frustration, der rammer mig lige nu. Aldrig har Folketinget lavet et mere udueligt stykke politisk arbejde over for de danske kommuner, reformen giver på ingen måde den lighed, Christiansborg taler om," siger han og fortsætter:

"Man har fuldstændig tilsidesat al evidens og viden og ydermere skrottet mange års fagligt og videnskaberet arbejde – både fra Finansministeriet og fra forskellige organisationer. Fem socialdemokrater har sat sig ned omkring et køkkenbord og forsøgt at lave en 'rimelig' model, hvor man hovedsagelig har tilgodeset socialdemokratiske kommuner. Det er ganske enkelt usagligt."

Herning Kommune

Herning Kommunes borgmester, Lars Krarup, (V), er tilfreds med den aftale, der er blevet vedtaget:

"Det kommunale Danmark har i efterhånden flere år haft et ønske om en udligningsreform, fordi der var nogle skævheder i systemet. Det er rigtig godt, at man nu er nået frem til en løsning, som jeg på mange måder synes vender rigtigt," siger Lars Krarup i en pressemeddelelse, hvor han samtidig peger på permanentgørelsen af det ekstraordinære finansieringstilskud som en af to milepæle i aftalen:

"I regeringens oprindelige udspil var det ekstraordinære finansieringstilskud ikke gjort permanent. Men det er det nu, og det er jeg naturligvis meget tilfreds med."

Gentofte Kommune

Gentofte Kommune er en af de kommuner, der skal aflevere mest til omfordelingen med den nye reform – og der er stor utilfredshed at spore hos borgmester Hans Toft (K):

"Det er hovedrystende absurd, at sygeplejersken eller læreren i vores kommune, der i forvejen har

mindre til rådighed end deres kolleger andre steder i landet, nu skal betale for, at andre kommuner kan sætte skatten ned," siger Hans Toft til Sjællandske Nyheder.

Rudersdal Kommune

Selv om Rudersdal Kommune fortsat er en af de kommuner, der skal betale til omfordelingen, er borgmester Jens Ive (V) "svært glad" for den endelige resultat:

"Det er et resultat, jeg er svært glad for, og jeg vil gerne takke mine kolleger på Christiansborg. Vi ser stadig ind i en skattestigning, som jeg selvfølgelig gerne havde været foruden, men set i forhold til regeringens oprindelige udspil er det et godt resultat," siger han til Rudersdal Avis, hvor han samtidig udtrykker tilfredshed med udsigten til, at der vil blive flyttet penge til "udsatte kommuner" i stedet for "de store socialdemokratiske omegnskommuner".

Vesthimmerlands Kommune

I Vesthimmerlands Kommune, der er den nordjyske kommune, der får den største stigning i udligningen, er borgmester Per Bach Laursen (V) begejstret:

"Det er den 5. maj, og på en måde føles det her lidt som en befrielse," siger Per Bach Laursen til TV 2 Nord og fortsætter:

"Vi har været udsat for en befolkningsafgang i nogle år, og nu får vi muligheden for at sænke skatten. Det er en kæmpe lettelse for os, at vi kan komme ned og ligne andre kommuner i Danmark, for vi har ligget med den andenhøjeste skatteprocent i hele landet, og det er klart, at det ikke motiverer nogen til at flytte hertil."

.....
Kilde: Altinget.dk. <https://www.alinget.dk/artikel/fra-hovedrystende-absurd-til-en-kaempe-lettelse-se-reaktionerne-paa-den-nye-udligningsreform>